

Referat fra Norges største foreldremøte – Om russetiden

Politiet ønsker å gi foreldre noen tips og råd om hva dere kan forvente nå som vi går russetiden i møte. Hva bør dere være oppmerksomme på, og hvordan dere bør gå fram for å få en god dialog med barna deres i forkant og underveis i russetiden?

I de aller fleste tilfeller vil russefeiringen gå uproblematisk for seg. Men, for å sikre en bra feiring, er politiet avhengig av at foreldre har en åpen og god dialog med sine barn om de hensyn som burde tas.

Politiet skal være synlige og passe på, men vi kan ikke være tilstede overalt til enhver tid. Det er derfor viktig at du som foresatt følger opp hjemme – både i forkant og underveis i feiringen.

Snakk med russen

Det aller viktigste er at dere er tilgjengelige og åpne for å snakke med barna deres – både før og underveis i russefeiringen.

Ta gjerne initiativ til å snakke om hva slags forventninger barna har til deres feiring. Still gjerne spørsmål om:

- Hva er deres overordnede tanker og forventninger? Gleder de seg til noe spesielt? Hva ser de som mulige utfordringer?
- Hvem er de på buss/bil sammen med? Hvem skal de ut å rulle med? Og hvor skal bussen rulle de ulike dagene – har de en plan?
- Tenker de feste alle dagene? Skal de delta på landstreffene? Hvor skal de overnatte?

Det er fem hovedtemaer vi vil at dere skal snakke med russen om:

1. Klær, mat, drikke og søvn og skolearbeid

Russen oppholder seg mye utendørs. Selv om feiringen foregår i april og mai, vil det ofte fortsatt være minusgrader på kveldstid, og noen steder også snø. Som foreldre må dere sørge for at barna deres er godt og varmt nok kledd og skodd.

Oppfordre barna deres til å spise godt før de drar ut med vennene sine. På de større arrangementene vil det være mulig å kjøpe mat. Skal barna deres på treff der det ikke er salg av mat, kan dere sørge for å sende med dem mat eller oppfordre dem til å stoppe å kjøpe mat på veien.

Det er viktig at barna også får i seg vann når de er på fest. Kjøp gjerne inn vannflasker og sørg for at ungdommen også har med seg vann når de drar ut med vennene sine.

Snakk også med barna deres om hvor ofte de tenker å feste. Orker de å være med på alle treff, eller bør de legge inn pauser for å klare å holde tritt med eksamensforberedelser og annet skolearbeid?

Vær den fornuftige stemmen som setter disse tingene i et perspektiv. Som foreldre bør du vite hva barna deres kommer opp i til eksamen, og hva slags oppgaver og arbeid de må levere i denne perioden. Sammen kan dere komme til enighet om hvilke arrangementer de har mulighet til å være med på, og hvilke som eventuelt må droppes.

2. Sosiale medier

Vi ber om at dere snakker med barna deres om sosiale medier. Dette gjelder ikke bare i russetiden, men også ellers. Be dem tenke godt gjennom hva slags bilder og filmer de tar, og hva de deler på nett.

Det som virker som en god ide utpå natten, tåler kanskje ikke dagens lys like godt.

Minn om at det ikke er greit å dele bilder og filmer uten samtykke, og at dette kan være straffbart.

Når man er overstadig beruset kan man likevel oppleve at det blir tatt og delt bilder av en selv som man ikke har gitt samtykke til.

Ungdom må vite at de kan snakke med foreldrene sine hvis de er bekymret for at noen har skjedd. I stedet for å dømme eller sette sanksjoner som oppleves som straff, er det bedre å forklare at det er lov å gjøre feil. Det viktigste er å snakke med barna. Still spørsmål, fortell om konsekvensene av ulovlig bildedeling, og hjelp barnet ditt med å ta gode valg.

Ved å snakke om dette i forkant av russetiden, kan man bidra til at barnet kommer til dere dersom de skulle bli utsatt for dette underveis i russetiden. Hvis barnet deres opplever å få bildene sine spredt oppfordrer vi dere til å ta skjermbilder og dokumenter hvem som har delt, og hvor og når det er delt. Ta kontakt med bildedelingstjenesten og med lokalt politi.

3. Støy

Klager på støy er kanskje den største utfordringen til politiet når det gjelder russetiden. Vi vet at russeren er glad i høy musikk. Men, det er viktig å ha med seg at det ikke er lov til å spille høy musikk mellom kl. 23 og 06. Det de færreste er klar over, er at høy musikk fort kan føre til konsekvenser som vil påvirke resten av russefeiringen.

Snakk med barna om at veien fra advarsel fra politiet til faktiske konsekvenser er kort. Ved andre advarsel kan politiet ta beslag i deler av lydanlegget – og dette vil skje for russens regning. Dette kan i ytterste konsekvens bety store utgifter og at man må kjøre rundt i en buss eller bil uten musikkanlegg resten av russetiden.

Bussene og bilene skal selvfølgelig få lov til å spille musikk når de er på egnede områder hvor russeren samles. Men, be barna ta hensyn når de stopper bussene og bilene sine på områder hvor dette ikke er tilfellet. Det kan for eksempel dreie seg om når de stopper på bensinstasjoner i boligområder.

Foreslå at man inngår en avtale med sjåføren om at lyden skal av når bussen stopper og dørene åpnes.

Vi vet at mindreårige av og til er med ut og ruller. Det er viktig at russeren da opplyses om at de nå har et ansvar, og at de ikke kan være flere i bilen enn det den er registrert til. Skjenking eller kjøp av alkohol til mindreårige er straffbart, og russeren må opplyses om at det kan føre til en anmeldelse.

4. Overstadig beruselse og bruk av rusmidler

Det er viktig at dere har en åpen og god dialog med barna deres om alkohol og andre rusmidler.

Alle vet at alkohol og andre rusmidler svekker vurderingsevnen, men det er lett og la seg rive med. Dette må barna deres være bevisste på. Vi ber derfor om at dere snakker med ungdommen om mengde. Spør dem om hvor mye de drikker på en vanlig fest og hvor mye de har med seg når de skal ut å rulle. Hva slags alkohol drikker de og hvor kjøper de den? Vi vet det er folk der ute som selger

ulovlig alkohol billig til ungdom, og da vet de ikke hva de drikker eller hva det inneholder. Dette kan i ytterste konsekvens være farlig. Vin og øl er de eneste formene for alkohol som russeren kan drikke, og du som foresatt bør forsikre deg om at dette er det eneste de tenker å ha med seg på fest.

Når russeren er på treff og er sammen med andre busser og annen russ, så er det spesielt viktig at de passer på ølen eller vinglasset sitt. Ikke ta i mot en øl som man ikke har åpnet selv eller sett blitt åpnet. Gå heller ikke fra vinglasset når man skal på do.

Be dem om å begrense inntaket av alkohol slik at de har kontroll på seg selv og sine eiendeler. Et russetreff kan fort oppleves som mørkt og uoversiktlig i påvirket tilstand, og det kan være utfordrende å finne tilbake til bussen sin dersom man kommer bort fra den. Be ungdommen alliere seg med en kompis eller en venninne hvis man skal ferdes mellom busser, kjøpe mat eller gå på do.

Ha lav terskel for at barna skal ta kontakt med dere hvis noe skjer og hvis de trenger å bli plukket opp. Fortell dem at det går an å gjøre feil. Det er fullt mulig å feilbedømme hvor mye alkohol man tåler på en gitt dag - og dersom det skjer, så kan de ringe dere og be om hjelp - uansett hvor sent det er eller hvor galt det har gått.

5. Voldtekt, slåsskamper og andre hendelser

Det har vært skrevet mye i media om voldtekter i forbindelse med russetiden. Selv om dette forekommer, er det et forholdsvis lite problem. Men, når det er sagt, så er ett tilfelle, ett tilfelle for mye. For å forhindre voldtekt eller andre uønskede hendelser, er det viktig at dere kommer på banen og snakker med barna deres om dette.

Snakk med barna om at russeren må ta vare på hverandre. De må passe på at ingen sovner på fest eller på russetreff uten tilsyn.

Barna må både kjenne sine egne grenser og være klar over at de må respektere andres grenser. Seksuelle handlinger skal alltid være frivillig og er det ikke gitt samtykke, eller personen sover, kan man trygt tenke at samtykke ikke er gitt.

Oppfordre ungdommen til å vise omsorg for hverandre, ta vare på de som ikke har det bra og sørge for at alle kommer seg hjem.

Senk terskelen for at barna skal ta kontakt med dere hvis de blir utsatt for noe og trenger å bli plukket opp. Det er viktig at de sitter igjen med et inntrykk av at uansett hvor galt det går eller hva som skjer, og hvor sent det er, så kan de ringe mamma eller pappa.

Vi vil også at dere skal minne barna deres om at det er de samme lover og regler som gjelder for russeren som for alle andre -. Det er ikke noe unntak fordi man er russ eller har på seg russe dress. Tvert imot, så er man faktisk enda mer synlig for politiet og vil bli utsatt for kanskje mer kontroll enn tidligere når man har på seg russe dressen.

Politiets rolle i russefeiringen

Politiets tilstedeværelse i russefeiringen vil variere fra politidistrikt til politidistrikt. For konkrete spørsmål tilknyttet arrangementer i byen din, ber vi om at dere kontakter deres lokale politidistrikt. Ring oss på 02800 eller 112 dersom noe skulle skje.

Vi vil være synlige på de store landstreffene og vi vil utføre kontroller.

Vi er også tilstede på sosiale medier. I tillegg til politidistriktenes egne Facebook-sider, kan dere følge oss her:

Politi og Russ i Østlandsområdet

<https://www.facebook.com/PolitiogRussiostpolitidistrikt>

Politiets nettpatrulje - Oslo

<https://www.facebook.com/nettpatruljenoslo/>

Politiets nettpatrulje - Sør-Vest

<https://www.facebook.com/politisorvest/>

Politiets nettpatrulje - Agder

<https://www.facebook.com/nettpatruljenagder/>

Politiets nettpatrulje – Kripos

<https://m.facebook.com/nettpolitiet/>

Sør-Vest politidistrikt skal også være tilstede på Snapchat under landstreffet i Kongeparken 3. – 5. mai

Les mer om ulovlig bildedeling, voldtekt og grensesetting her:

<https://www.politiet.no/rad/trygg-nettbruk/delbart/>

<https://www.politiet.no/rad/voldtekt-og-seksuelle-overgrep/hvor-gar-grensene/>

Oppsummering

- Vær tilgjengelig for barna deres og snakk med dem. Avtal med dem at dersom noe skjer, så kan de uansett ringe dere.
- Be ungdommen om å ta vare på hverandre.

Med ønske om en trygg og god russefeiring til både russen dere har i hus og til dere som foreldre!

Hilsen Politiet i Norge